

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0360/2011

17.10.2011

ДОКЛАД

относно предложението за решение на Съвета относно Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.)
(COM(2011)0072 – C7-0077/2011 – 2011/0046(NLE))

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

Докладчик: Jan Březina

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Измененията към проекта на акт, внесени от Парламента, се обозначават в ***получер курсив***. Отбелязването в *курсив* е предназначено за съответните технически служби и се отнася до частите от проекта на акт, за които е предложено изменение с оглед изготвяне на окончателния текст (например очевидно грешни или липсващи части в текста на даден език). Предложенията за поправка подлежат на съгласуване със засегнатите технически служби.

Антетката на всяко изменение към съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, съдържа трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и засегнатата разпоредба от него. Възпроизведените части от разпоредба на съществуващ акт, която Парламентът желае да измени, но която остава непроменена в проекта на акт, се отбелязват с **получер** шрифт. Евантуални заличавания, които засягат такива части от текста се обозначават по следния начин: [...].

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5	
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....20	20
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТИ.....23	23
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ31	31

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за решение на Съвета относно Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.)

(СОМ(2011)0072 – С7-0077/2011 – 2011/0046(NLE))

(Консултация)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Съвета (СОМ(2011)0072),
 - като взе предвид член 7 от Договора за Евратом, съгласно който Съветът се е консултирал с него (С7-0077/2011),
 - като взе предвид член 55 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становището на комисията по бюджети (А7-0360/2011),
1. одобрява предложението на Комисията, както е изменено;
 2. счита, че основната референтна сума, предвидена в законодателното предложение, не е съвместима с тавана по функция 1а от действащата Многогодишна финансова рамка за периода 2007–2013 г. (МФР); отбелязва предложението на Комисията¹ за преразглеждане на действащата МФР въз основа на точки 21, 22 и 23 от Междуинституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление² (МИС), с цел да се посрещнат допълнителните непредвидени нужди от финансиране на проекта ITER за 2012 и 2013 г.; изразява готовност да започне преговори с другото направление на бюджетния орган при използване на всички средства, предвидени в МИС, с оглед на бързо постигане на споразумение относно финансирането на изследователската програма на Евратом до края на 2011 г.; припомня, че се противопоставя на всяка форма на преразпределение от Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.)³, както е предложено в горепосоченото предложение на Комисията;
 3. приканва Комисията съответно да внесе промени в предложението си, съгласно член 293, параграф 2 от Договора за функционирането на ЕС и член 106а от Договора за Евратом;
 4. приканва Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от

¹ СОМ(2011)0226.

² ОВ С 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

³ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1

Парламента, да го информира за това;

5. призовава Съвета отново да се консултира с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в предложението на Комисията;
6. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

Изменение 1

Предложение за решение Съображение 4 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4а) Изготвянето и прилагането на Рамковата програма (2012—2013 г.) следва да бъдат основани на принципите на опростеност, стабилност, прозрачност, правна сигурност, съгласуваност, високи постижения и доверие в съответствие с препоръките на Европейския парламент в неговия доклад относно опростяване на изпълнението на рамковите програми за научни изследвания.

Изменение 2

Предложение за решение Съображение 5 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(5а) На подобряването на ядрената безопасност и, когато е необходимо, аспектите на сигурността, следва да се даде приоритет, като се вземе предвид евентуалното трансгранично въздействие на ядрените аварии.

Изменение 3

**Предложение за решение
Съображение 6 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6а) Европейската промишлена инициатива за създаване на устойчива атомна енергия (ESNII) има за цел внедряването на ядрени реактори на бързи неутрони от IV поколение със затворен горивен цикъл от 2035 до 2040 г. Тя включва три насоки за технологично развитие и четири големи проекта: прототипа ASTRID (охлаждан с натрий), експерименталния модел ALLEGRO (охлаждан с газ), демонстрационното съоръжение ALFRED (охлаждано с олово), а за същата технология в областта на подкрепящите инфраструктури – съоръжението за облъчване с бързи неутрони MYRRHA (охлаждано с олово-бисмут).

Изменение 4

**Предложение за решение
Съображение 6 б (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6б) По Седмата рамкова програма на Евратом (2007–2011 г.) бяха инициирани три основни европейски съвместни инициативи в областта на ядрената наука и ядрените технологии. Това са Технологичната платформа за устойчиво развитие ядрена енергетика (SNETP), Технологичната платформа за прилагане на геоложко погребване на радиоактивни отпадъци (IGDTP) и Мултидисциплинарната европейска инициатива за ниски дози (MELODI). Дейностите и на SNETP, и на IGDTP съответстват на целите на плана

SET.

Изменение 5

Предложение за решение Съображение 6 в (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6в) С оглед на аварията в ядрената електроцентрала Фукушима в Япония вследствие на земетресението и цунамито на 11 март 2011 г., са необходими допълнителни научни изследвания в областта на безопасността при ядрения разпад, за да могат гражданите на Съюза да бъдат спокойни, че безопасността на ядрените съоръжения в държавите от Съюза отговаря на най-високите международни стандарти. Подобна допълнителна работа изисква увеличаване на отпусканите от бюджета средства за ядрен разпад.

Изменение 6

Предложение за решение Съображение 9 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(9а) Едно споразумение за допълнително финансиране на ITER единствено чрез трансфери на неизползвани маржове по Многогодишната финансова рамка (МФР) от 2011 г. и без преразпределение от Седмата рамкова програма за научни изследвания на ЕС (2007–2013 г.) към Рамковата програма (2012–2013 г.) ще позволи бързото приемане на програмата през 2011 г.

Изменение 7

Предложение за решение Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) В заключенията на Съвета относно необходимостта от умения в ядрената област, приети на неговото заседание на 1 и 2 декември 2008 г., се признава, че поддържането на високо ниво на обучение в ядрената област в Общността е от изключителна важност

Изменение

(11) В заключенията на Съвета относно необходимостта от умения в ядрената област, приети на неговото заседание на 1 и 2 декември 2008 г., се признава, че поддържането на високо ниво на обучение **и подходящи условия на работа** в ядрената област в Общността е от изключителна важност.

Изменение 8

Предложение за решение Съображение 14 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(14а) Комисията, Европейският съвет, Съветът и държавите-членки трябва да започнат процес за изменение на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, с което да се засилят разпоредбите относно правото на Европейския парламент на информация, както и правата му като законодател по отношение на въпросите, свързани с научните изследвания и опазването на околната среда в рамките на Евратом, за да улеснят, наред с другото, бъдещите бюджетни процедури.

Изменение 9

Предложение за решение Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

(16) Настоящото решение установява за целия период на Рамковата програма (2012—2013 г.) финансов пакет, който е основният източник за бюджетния орган в рамките на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 37 от Междуинституционалното споразумение от 17 май 2006 г., сключено между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление.

Изменение

(16) Настоящото решение установява за целия период на Рамковата програма (2012—2013 г.) финансов пакет, който е основният източник за бюджетния орган в рамките на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 37 от Междуинституционалното споразумение **(МИС)** от 17 май 2006 г., сключено между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление. **За вписването на Рамковата програма (2012–2013 г.) в МФР за 2012 и 2013 г. ще бъде необходимо да се измени МФР, като се увеличи таванът на функция 1а. Ако няма други маржове по МФР за 2011 г., които могат да бъдат прехвърлени през 2012 и 2013 г., следва да се мобилизира инструментът за гъвкавост, както е предвидено в точка 27 от МИС.**

Изменение 10

Предложение за решение Съображение 16 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(16а) В МФР за периода 2014–2020 г. финансовите средства, предназначени за проекта ITER, следва да бъдат определени за целия програмен период, така че всяко превишаване на разходите над дела на ЕС в размер на 6,6 милиарда евро за етапа на изграждане на ITER, който се планира да приключи през 2020 г., следва да бъде финансирано извън таваните на МФР („финансово обособяване“).

Изменение 11

Предложение за решение Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) С оглед извличането на взаимна полза е важно европейските научни изследвания да имат международно и световно измерение. Рамковата програма (2012—2013 г.) следва да е отворена за участието както на държави, които са сключили необходимите споразумения за тази цел, така и на организации от трети държави и на международни организации за научно сътрудничество — на равнище проекти и със съблюдаване на взаимната полза.

Изменение

(18) С оглед извличането на взаимна полза е важно европейските научни изследвания да имат международно и световно измерение. ***Следователно от една страна*** Рамковата програма (2012—2013 г.) следва да е отворена за участието както на държави, които са сключили необходимите споразумения за тази цел, така и на организации от трети държави и на международни организации за научно сътрудничество — на равнище проекти и със съблюдаване на взаимната полза. ***От друга страна, това означава също, че особено по отношение на проекта ITER международните партньори следва да спазват напълно своите финансови задължения.***

Изменение 12

Предложение за решение Член 2 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Рамковата програма (2012—2013 г.) изпълнява общите цели, посочени в член 1 и член 2, буква а) от Договора, като допринася за създаването на Съюза за иновации и изграждането на Европейското научно-изследователско пространство.

Изменение

1. Рамковата програма (2012—2013 г.) изпълнява общите цели, посочени в член 1 и член 2, буква а) от Договора, като ***поставя специален акцент върху ядрената безопасност, сигурността и радиационната защита и същевременно*** допринася за създаването на Съюза за иновации и изграждането на Европейското научноизследователско пространство.

Изменение 13

Предложение за решение Член 2 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Рамковата програма (2012–2013 г.) ще допринесе за изпълнението на плана SET. Дейностите по нея следва да вземат предвид стратегическия план за научни изследвания на трите съществуващи европейски технологични платформи за ядрена енергия: SNETP, IGDTP и Melodi.

Обосновка

По-силен акцент може да се постави върху необходимостта от съгласуваност между дейностите по изследвания и обучение за 2012 и 2013 г. и стратегическите планове за научни изследвания на три основни европейски съвместни инициативи, инициирани по Седмата рамкова програма на Евратом: Европейската промишлена инициатива за създаване на устойчива атомна енергия по плана SET (който включва Технологичната платформа за устойчива ядрена енергетика – SNETP, и Технологичната платформа за прилагане на геоложко погребване на радиоактивни отпадъци – IGDTP) и Мултидисциплинарната европейска инициатива за ниски дози (MELODI).

Изменение 14

Предложение за решение Член 3 – параграф 1 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Максималната сума за изпълнението на Рамковата програма (2012—2013 г.) е **2 560 270 000 EUR**. Тази сума е разпределена, както следва (в EUR):

Максималната сума за изпълнението на Рамковата програма (2012—2013 г.) е **2 100 270 000 EUR**. Тази сума е разпределена, както следва (в EUR):

Изменение 15

Предложение за решение Член 3 – параграф 1 – буква а) – тире 1

Текст, предложен от Комисията

– изследвания на енергията от термоядрен синтез **2 208 809 000**;

Изменение

– изследвания на енергията от термоядрен синтез **1 748 809 000**;

Изменение 16

Предложение за решение

Член 3 – параграф 1 – буква а) – тире 2

Текст, предложен от Комисията

– термоядрен разпад и радиационна защита 118 245 000;

Изменение

– термоядрен разпад, **и по-специално ядрена безопасност, подобряване на управлението на радиоактивните отпадъци** и радиационна защита 118 245 000;

Изменение 17

Предложение за решение

Член 3 – параграф 1 – буква б) – тире 1

Текст, предложен от Комисията

– ядрени дейности на СИЦ 233 216 000.

Изменение

– ядрени дейности на СИЦ, **свързани с ядрената сигурност, опазването на околната среда и извеждането от експлоатация** 233 216 000

Изменение 18

Предложение за решение

Член 4 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Специално внимание се обръща на развитието на договорни споразумения, с които се намалява рискът от нефункциониране, както и преразпределянето на рисковете и разходите с течение на времето.

Изменение 19

Предложение за решение Член 6 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Специално внимание се обръща на инициативи, спомагащи за базовите ядрени изследвания, по-специално що се отнася до инвестиции в човешки капитал и подходящи условия на работа, както и действия, насочени към справяне с рисковете от недостиг на умения през идните години.

Изменение 20

Предложение за решение Член 6 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Държавите-членки и Комисията установяват преглед на професионалните квалификации, обучението и уменията в ядрената област в Съюза, който очертава цялостна картина на настоящото положение и дава възможност за намирането и прилагането на подходящи решения.

Изменение 21

Предложение за решение Приложение I – дял I.A – точка 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Една фокусирана физична и технологична програма ще използва Съвместния европейски тороид (JET) и други съответни магнитни задържащи

Една фокусирана физична и технологична програма ще използва Съвместния европейски тороид (JET) и други съответни магнитни задържащи

устройства за ITER. Тя ще оценява специфични ключови технологии за ITER, ще обединява проектни алтернативи за ITER и ще подготвя експлоатацията на ITER.

устройства за ITER (**включително възможни нови експерименти, които да се разработват и провеждат успоредно с ITER**). Тя ще оценява специфични ключови технологии за ITER, ще обединява проектни алтернативи за ITER и ще подготвя експлоатацията на ITER.

Изменение 22

Предложение за решение Приложение I – дял I.B – Цел

Текст, предложен от Комисията

Създаване на стабилна научна и техническа база с цел ускоряване на практическото развитие за по-безопасното управление на дълго живеещи радиоактивни отпадъци, като се повишават по-специално безопасността, ефективността на ресурсите и разходната ефективност на ядрената енергия и се гарантира жизнеспособна и социално приемлива система за защита на човека и околната среда срещу влиянията на йонизиращото лъчение.

Изменение

Създаване на стабилна научна и техническа база с цел ускоряване на практическото развитие за по-безопасното управление на дълго живеещи радиоактивни отпадъци, като се повишават по-специално безопасността, ефективността на ресурсите и разходната ефективност на ядрената енергия и се гарантира жизнеспособна и социално приемлива система за защита на човека и околната среда срещу влиянията на йонизиращото лъчение. **При извеждането от експлоатация на остарелите системи специално внимание следва да бъде отделено на дълго живеещите ядрени отпадъци.**

Изменение 23

Предложение за решение Приложение I – дял I.B – раздел 3 – точка 5

Текст, предложен от Комисията

Подкрепа за запазването и **по-нататъшното развиване на научната компетентност и човешкия**

Изменение

Непрекъснатата подкрепа за запазването и **развитието на квалифициран персонал, необходим за запазването**

капацитет, за да се гарантира в дългосрочен план наличието на подходящо квалифицирани научни работници, инженери и служители в ядрения сектор.

на ядрената независимост на Съюза, и последователност при гарантирането и подобряването на равнището на ядрената безопасност. Изключително важно е в Съюза да се поддържат експертни знания в областта на ядрената енергетика по отношение на радиационната защита и извеждането от експлоатация на ядрени инсталации, тъй като ядрената енергия ще бъде от основно значение в енергийния микс на Съюза, включително дейностите по извеждането от експлоатация и управлението на дълго живеещи радиоактивни отпадъци.

Изменение 24

Предложение за решение

Приложение I – дял II – раздел 2 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

С оглед изпълнението на тази цел съществува ясна необходимост от получаване на знания, умения и компетентност за осигуряване на изискваните най-високи научни независими и надеждни експертни познания в подкрепа на политиките на Съюза в областта на **безопасността на ядрените реактори и горивния цикъл, както и на** ядрените гаранции и сигурността. **Насочваната от потребителите подкрепа за политиката на Съюза, подчертана в** мисията на СИЦ, ще бъде допълнена с проактивна роля в Европейското научно-изследователско пространство при предприемане на висококачествени изследователски дейности в тясно сътрудничество с предприятията и други организации, както и с развитие на мрежи с обществени и частни

Изменение

С оглед изпълнението на тази цел съществува ясна необходимост от получаване на знания, умения и компетентност за осигуряване на изискваните най-високи научни независими и надеждни експертни познания в подкрепа на политиките на Съюза в областта на ядрените гаранции и сигурността. Мисията на СИЦ ще бъде допълнена с проактивна роля в Европейското научноизследователско пространство при предприемане на висококачествени изследователски дейности в тясно сътрудничество с предприятията и други организации, както и с развитие на мрежи с обществени и частни институции в държавите-членки. **Неговата роля като разпространител на информация за обществеността ще бъде засилена.**

институции в държавите-членки.

Изменение 25

Предложение за решение

Приложение I – дял II – раздел 3 – точка 3

Текст, предложен от Комисията

3. Ядрената сигурност ще осигури допълнителна подкрепа за изпълнението на ангажиментите на Общността, по-специално по отношение на разработването на методи за контрол на инсталациите на горивния цикъл, на изпълнението на допълнителния протокол, в това число вземане на проби от околната среда и интегрирани гаранции, както и на предотвратяване отклоняването на ядрени и радиоактивни материали, свързано с незаконния трафик на такива материали, в това число ядрени анализи за съдебни цели.

Изменение

3. Ядрената сигурност ще осигури допълнителна подкрепа за изпълнението на ангажиментите на Общността, по-специално по отношение на разработването на методи за контрол на инсталациите на горивния цикъл, на изпълнението на допълнителния протокол, в това число вземане на проби от околната среда и интегрирани гаранции, както и на предотвратяване отклоняването на ядрени и радиоактивни материали, свързано с незаконния трафик на такива материали, в това число ядрени анализи за съдебни цели. ***Необходимо е да се използват оптимално добри инструменти за мониторинг на всички ядрени дейности за невоенни цели, включително операциите по превоза или местата за съхранение на радиоактивни материали.***

Изменение 26

Предложение за решение

Приложение II – точка 2 – буква а) – точка 1

Текст, предложен от Комисията

1. Колективни проекти

Подкрепа за *научно-изследователски* проекти, изпълнявани от консорциуми с участници от различни държави, целящи развитие на ново знание, нова технология, продукти или общи ресурси за научни изследвания. Размерът,

Изменение

1. Колективни проекти

Подкрепа за *научноизследователски* проекти, изпълнявани от консорциуми с участници от различни държави, целящи развитие на ново знание, нова технология, продукти или общи ресурси за научни изследвания. Размерът,

обхватът и вътрешната организация на проектите могат да варират за различните области и за различните теми. Проектите могат да варират от *научно-изследователски* дейности, съсредоточени в малък или среден мащаб, до по-големи интегриращи проекти, които включват значителен обем от ресурси за постигане на определена цел. В проектните работни планове ще бъде включена подкрепа за обучението и професионалното развитие на научните работници.

обхватът и вътрешната организация на проектите могат да варират за различните области и за различните теми. Проектите могат да варират от *научноизследователски* дейности, съсредоточени в малък или среден мащаб, до по-големи интегриращи проекти, които включват значителен обем от ресурси за постигане на определена цел. В проектните работни планове ще бъде включена подкрепа за обучението и професионалното развитие на научните работници. ***В проектната работна програма ще бъдат включени дейности за стандартизация.***

Изменение 27

Предложение за решение

Приложение II – точка 2 – буква а) – точка 3

Текст, предложен от Комисията

3. Действия за координиране и подкрепа

Подкрепа на дейности, насочени към координиране или подкрепа на научните изследвания (създаване на мрежи, обмени, международен достъп до *научно-изследователски* инфраструктури, проучвания, конференции, принос по време на изграждането на нови инфраструктури и т.н.) или за насърчаване на развитието на човешките ресурси (напр. създаване на мрежи и схеми за обучение). Тези действия могат да бъдат изпълнени и с други средства, не само с отправяне на покани за представяне на предложения.

Изменение

3. Действия за координиране и подкрепа

Подкрепа на дейности, насочени към координиране или подкрепа на научните изследвания (създаване на мрежи, обмени, международен достъп до *научноизследователски* инфраструктури, проучвания, конференции, ***участие в органи по стандартизация***, принос по време на изграждането на нови инфраструктури и т.н.) или за насърчаване на развитието на човешките ресурси (напр. създаване на мрежи и схеми за обучение). Тези действия могат да бъдат изпълнени и с други средства, не само с отправяне на покани за представяне на предложения.

Изменение 28

Предложение за решение

Приложение II – въведение – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Управлението на европейското финансиране за научни изследвания следва да бъде основано в по-голяма степен на доверие и да бъде по-толерантно към риска по отношение на участниците във всички етапи на проектите, като същевременно се гарантира отчетност, с гъвкави правила на Съюза за подобряване, където е възможно, на съответствието с действащите различни национални разпоредби и признатите счетоводни практики.

Изменение 29

Предложение за решение

Приложение II – въведение – параграф 1 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Необходимо е да се установи баланс между доверие и контрол – между поемането на рискове и опасностите, които са свързани с поемането на рискове – при гарантирането на доброто финансово управление на средствата за научни изследвания на Съюза.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

На 7 март 2011 г. Комисията изготви законодателния пакет от предложения за продължаване на ядрените изследвания и обучение в рамките на Евратом за 2012 и 2013 г.

Законодателният пакет се състои от проектите за решения на Съвета за рамковата програма, отделни програми за преки и непреки дейности и правилата за участие на предприятия, научноизследователски центрове и университети в дейностите по рамковата програма, както и за разпространение на резултатите от научните изследвания.

1. Докладчикът приветства и подкрепя общата схема на предложението:

Законодателният пакет цели да продължи да подкрепя научноизследователската и развойна дейност в областта на ядрените изследвания, извършвана по Седмата рамкова програма на Евратом (2007–2011 г.). Предложенията ще обхванат само две години (2012 и 2013 г.) в съответствие с настоящите финансови перспективи (2007–2013 г.) и при спазване на сроковете, заложи в Седмата рамкова програма на ЕС (2007–2013 г.). Научните изследвания, които са съфинансирани от Евратом, изпълняват важна роля за подобряването на безопасността, ефективността на ресурсите и разходната ефективност на ядреното делене и други употреби на радиацията в промишлеността и медицината, а някои научноизследователски проекти изпълняват ключова иницираща роля в наскоро стартиралата Европейска промишлена инициатива за създаване на устойчива атомна енергия (ESNII) — една от шестте европейски промишлени инициативи, стартирани по Европейския стратегически план за енергийни технологии (план SET) през 2010 г. Предложенията за Рамковата програма на Евратом са ясно свързани с целите на стратегиите „Европа 2020“ и „Енергия 2020“. Програмата ще допринесе за водещата инициатива „Съюз за иновации“ чрез подпомагане на предпазарните изследвания и улесняване на процеса на трансфер на технологии между академичната общност и предприятията, както и за водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“ чрез сериозно увеличаване на общата устойчивост на ядрената енергетика. Като поставя акцент върху обучението във всички свои дейности, повишава конкурентоспособността в съвременния ядрен сектор и по-специално като създава нов високотехнологичен сектор на енергията от термоядрен синтез, програмата на Евратом ще доведе до растеж и нови работни места в широк диапазон от дисциплини.

2. Тук докладчикът би желал да подчертае следните общи аспекти, представящи неговите главни приоритети:

➤ След Фукушима

Докладчикът е на мнение, че след бедствието във Фукушима Европа се нуждае от повече научноизследователска и развойна дейност в областта на ядрената енергетика, а не от по-малко. Въпреки факта, че някои държави-членки са решили постепенно да преустановят използването на ядрена енергия, важно е да се продължи ядрената научноизследователска и развойна дейност на европейско равнище, за да се гарантира безопасността на ядреното делене, управлението на съществуващите мощности,

управлението на отпадъците, процесите на демонтиране и извеждане от експлоатация и другите приложения на радиацията в промишлеността и медицината, както и да се повиши ядрената сигурност (механизми за ядрена безопасност, неразпространение на ядрени оръжия, борба с незаконния трафик и ядрени експертизи).

Съвместните европейски ядрени изследвания и обучение са жизненоважни за повишаването на европейската конкурентоспособност, икономическия растеж и високите научни постижения. Добрата координация и споделянето на знания биха показали ефикасното внедряване на резултатите от научноизследователската и развойна дейност в областта на атомните електроцентрали благодарение на по-доброто разбиране на причините, характера и последствията от инцидентите. Ето защо програмата Евратом с акцент върху безопасността би могла да бъде от полза за ядрените програми в Европа, Русия и САЩ, в комбинация с непрекъснатите и бързи промени в бързоразвиващите се икономики (най-вече в Азия). Това би довело в края на краищата до създаването на огромен пазар за ядрената промишленост, където подкрепата от дейностите и програмите на Евратом за европейската ядрена промишленост би била от полза за възстановяването на доверието в равнището на сигурност и безопасност на инсталациите.

➤ Научни изследвания в областта на ядреното делене

Ядрената енергетика може да изиграе значителна роля при изпълнението на целите, посочени в Европейския стратегически план за енергийните технологии (план SET), тоест намаляване на въглеродните емисии, повишаване на сигурността на доставките, по-слаба зависимост от доставянето на енергийни източници от нестабилни региони по света, както и увеличаване на конкурентоспособността на промишлеността. В момента ядреното делене осигурява почти една трета от електроенергията в Европа.

Докладчикът подчертава важното значение на ядрените дейности на Съвместния изследователски център (СИЦ) в областта на гаранциите и неразпространението, управлението на отпадъците, безопасността на ядрените инсталации и горивния цикъл, радиоактивността в околната среда и радиационната защита. За изпълнението на тази цел е необходимо непрекъснато да се актуализират знанията, уменията и компетенциите, за да се осигурят необходимите съвременни научни експертни знания в области като безопасността на ядрените реактори и ядрената сигурност. Всички предвидени за СИЦ дейности трябва да се запазят на възможно най-високо равнище.

В съответствие с Европейската промишлена инициатива за създаване на устойчива атомна енергия (ESNII) докладчикът счита за съществено разработването на нови технологии, като например технологиите за реактори на бързи неутрони от IV поколение. Понастоящем ядрените системи използват под 1% от потенциалната енергия на урановите ресурси. С насочените към постигане на по-голяма безопасност и ефикасност системи от IV поколение урановите ресурси ще се използват около 50 пъти по-ефикасно и ще бъдат достатъчни за хиляди години, като така се намалява количеството на радиоактивните отпадъци и се поддържа дългосрочният принос на ядрената енергетика за развитието на нисковъглеродна икономика.

➤ Научни изследвания в областта на термоядрения синтез

Докладчикът счита, че ITER (международният експериментален термоядрен реактор) е

проект с ясна добавена стойност за Европа и с важни перспективи, свързани с разпространението на неговото въздействие, що се отнася до научните изследвания и иновациите. Изследователският проект ITER е ценен като един от възможните бъдещи източници на енергия за Европа, които са безопасни, устойчиви, с отговорно поведение спрямо околната среда и икономически жизнеспособни, като неговото финансиране следва да не се прекъсва.

Важно е да се осигури финансово спокойствие за ITER и съпътстващите го програми за научноизследователска и развойна дейност, включително съоръжението JET, което понастоящем е най-големият токамак в света, разположен в научния център „Culham Science Centre“ в Обединеното кралство. JET е от съществено значение за гарантирането на успеха на ITER, както и на неговото реализиране по ефективен от гледна точка на разходите начин (много от материалите и компонентите за ITER се тестват в JET). Настоящият договор за JET изтича в края на текущата година, а нов не може да влезе в сила, докато не бъде приета Рамковата програма за Евратом за 2012–2013 г. С оглед на горепосоченото несъмнено е важно да се гарантира, че JET ще получи финансиране през 2012 г., като възможно най-скоро се даде сигнал за това.

➤ Равновесие между термоядрения синтез и ядреното делене

Докладчикът счита, че колкото и да е ясен случаят с продължаването на научните изследвания в областта на производството на енергия от термоядрен синтез, това производство не би могло да достигне фазата на експлоатация с търговска цел преди края на този век. За разлика от него системите за производство на енергия от ядрено делене вече са доказали, че работят надеждно в търговски мащаб, а новите системи, като тези от IV поколение, дават надежди за по-безопасни методи, с по-ефикасно използване на ресурсите и генериране на по-малко отпадъци, които да посрещнат потребностите от енергия в периода до 2050 г., а след това и до 2100 г.

Развиващата ядреното делене общност може да осигури важен принос за термоядрения синтез в няколко области, и обратно – създаването на системи за ядрено делене от IV поколение предполага овладяването на технологични предизвикателства, подобни на предизвикателствата, пред които е изправен ITER или електроцентраля, работеща на принципа на термоядрения синтез. Имайки предвид посоченото по-горе, следва да се продължи с търсенето на възможности за взаимодействие между научните изследвания в областта на ядреното делене и термоядрения синтез, като в бъдещите рамкови програми трябва да се създадат подходящи схеми за откриване и поощряване на съвместни научни изследвания, провеждани от общностите, които работят в областта на ядреното делене и термоядрения синтез.

22.9.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТИ

на вниманието на комисия по промишленост, изследвания и енергетика

относно предложението за решение на Съвета относно Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.)
(COM(2011)0072 – C7-0077/2011 – 2011/0046(NLE))

Докладчик по становище: Carl Haglund

КРАТКА ОБОСНОВКА

Докладчикът на комисията по бюджети

- счита, че изследователският проект ITER е ценен като един от възможните бъдещи източници на енергия за Европа и че неговото финансиране следва да не се прекъсва;
- счита, че ITER е проект с ясна добавена стойност за Европа и че неговият европейски компонент следва да продължи да бъде базиран на Общността, с важни перспективи, свързани с разпространението на неговото въздействие, що се отнася до научните изследвания и иновациите;
- отбелязва, че проектът вече е в процес на изпълнение; приветства значителните промени в структурите за управление, контрол и одит на ITER и F4E през последните 12 месеца; очаква ангажиментите на ръководството на ITER и F4E по отношение на Парламента да бъдат изпълнени своевременно; очаква непрекъснат преглед на всички процеси с оглед на създаването на стабилна среда за вземане на решения за ефективно от гледна точка на разходите управление;
- препоръчва, въз основа на общата стойност в размер на 6,6 милиарда евро на референтните параметри на ITER за етапа на изграждане, финансирането да бъде обособено, за да се гарантира финансирането за ITER, без да се застрашават други приоритети на ЕС като Рамковата програма за научни изследвания;
- препоръчва финансирането да бъде освободено след като бъдат изпълнени следните критерии:
 - редовно информиране на Парламента и силни гаранции за прозрачност,

- ясна пътна карта на проекта, която включва цели и основни етапи, включително предварителна оценка и последващи проверки за съответствие,
- редовни доклади относно финансовите нужди на проекта, особено с оглед на промените в проектирането, увеличението на разходите за суровини, промените в графика на ITER поради земетресението в Япония и неговите последици за някои японски инсталации, които са свързани с проекта ITER, и трудностите, които срещат другите страни по ITER,
- хармонизиране на финансовия регламент за F4E с позицията на Европейския парламент, изразена в доклада за освобождаване от отговорност, и препоръките на Сметната палата, отправени в нейното становище № 4/2008,
- пълна прозрачност и достъп на Европейския парламент до документацията от вътрешните одити;

- отново изразява загрижеността си по отношение на непрозрачните процедури, прилагани за преизчисляването на разходите по проекта ITER, в което участваха Комисията, Съветът и държавите-членки, като всички те са представени в Съвета на ITER, докато същевременно не бяха проведени консултации с Европейския парламент, чието участие, в качеството му на едно от двете направления на бюджетния орган, е необходимо във всички процеси на вземане на решения относно финансирането на ITER;

- настоятелно призовава Комисията, Европейския съвет, Съвета и държавите-членки да започнат процес за изменение на Договора за Евратом с цел укрепване на неговите разпоредби за правата на Парламента на информация и съзаконодателство и по научноизследователските въпроси на Евратом, за да улеснят, наред с другото, бъдещите бюджетни процедури;

- припомня, че на 20 април 2011 г. Комисията представи предложение въз основа на точки 21, 22 и 23 от действащото Междуинституционално споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление (МИС), което ще послужи като основа за преговорите; твърди, че едно споразумение за финансирането на ITER чрез допълнителни трансфери към функция 1а на МФР ще позволи бързото приемане на научноизследователската програма на Евратом през 2011 г.;

- застъпва категорично становището, че допълнителното финансиране на ITER не може да се осъществи с преразпределения в рамките на функция 1а чрез съкращаване на финансирането на РП7 със 100 милиона евро през 2012 г. и с 360 милиона евро през 2013 г., тъй като това би намалило значително вноските на РП7 за постигането на основните цели и изпълнението на водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“;

- стреми се да популяризира решимостта за опазване на финансирането на РП7; счита, че няма друго решение за това освен да се съкрати временно финансирането на ITER с 460 милиона евро през 2012 и 2013 г. с цел да се определи ясно позицията на Парламента и по този начин да се насърчат междуинституционалните преговори, които ще позволят сключването на взаимно приемливо споразумение за пълното финансиране на ITER през 2012 и 2013 г. във възможно най-кратък срок;

- изразява готовността си да преговаря с Комисията и Съвета за допълнително изменение на МФР за 2012 и 2013 г., като се увеличава таванът на функция 1а през

2012 и 2013 г. за финансирането на ITER на базата на предложението на Комисията от 20 април 2011 г. въз основа на точки 21, 22 и 23 от действащото МИС;

- подчертава, че е особено важно да се избягват всякакви конфликти на интереси на лицата, които участват в управленските структури на ITER и F4E, с изпълнителите на проекта;

- изразява несъгласие с позицията на Комисията за отмяна на извършването на оценка на въздействието и в ситуация, в която се предлага удвояване на общото годишно финансиране на програмата в сравнение с програмата за 2007–2011 г., което трябва да се разглежда като съществена промяна;

- подчертава необходимостта от утвърждаване на аспектите на ядрената безопасност и радиационната защита, поради което изисква преразпределение на бюджетните кредити за ядрена безопасност и радиационна защита, като същевременно се спазва предложеният от Комисията общ таван на програмата;

- също така потвърждава колко е важно международните партньори на проекта ITER да дадат своя пълен принос за проекта ITER с финансова вноска и в натура, за да спазят своите задължения съгласно международното споразумение за ITER;

- подчертава, че всяко благоприятно решение на законодателния орган във връзка с Рамковата програма на Евратом не следва да накърнява решенията на бюджетния орган в контекста на годишната бюджетна процедура.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по бюджети приканва водещата комисия по промишленост, изследвания и енергетика да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Проект на законодателна резолюция Параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. счита, че основната референтна сума, предвидена в законодателното предложение, не е съвместима с тавана по функция 1а от действащата Многогодишна финансова рамка за периода 2007–2013 г. (МФР); отбелязва предложението на Комисията от 20 април 2011 г. (СОМ (2011)0226) за преразглеждане на действащата МФР въз основа на точки 21, 22 и 23

от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление (МИС), с цел да се посрещнат допълнителните непредвидени нужди от финансиране на проекта ITER за 2012 и 2013 г.; изразява готовност да започне преговори с другото направление на бюджетния орган при използване на всички средства, предвидени в МИС, с оглед на бързо постигане на споразумение относно финансирането на изследователската програма на Евратом до края на 2011 г.; припомня, че се противопоставя на всяка форма на преразпределение от Седмата рамкова програма за научни изследвания, както е предложено в горепосоченото предложение на Комисията;

Изменение 2

Предложение за решение Съображение 14 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(14а) Комисията, Европейският съвет, Съветът и държавите-членки трябва да започнат процес за изменение на Договора за Евратом с цел укрепване на неговите разпоредби за правата на Парламента на информация и съзакондателство по научноизследователските въпроси на Евратом, за да улеснят, наред с другото, бъдещите бюджетни процедури.

Изменение 3

**Предложение за решение
Съображение 16**

Текст, предложен от Комисията

(16) Настоящото решение установява за целия период на Рамковата програма (2012—2013 г.) финансов пакет, който е основният източник за бюджетния орган в рамките на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 37 от Междуинституционалното споразумение от 17 май 2006 г., сключено между Европейския парламент, Съвета и Комисията *относно* бюджетната дисциплина и доброто финансово управление.

Изменение

(16) Настоящото решение установява за целия период на Рамковата програма (2012—2013 г.) финансов пакет, който е основният източник за бюджетния орган в рамките на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 37 от Междуинституционалното споразумение *(МИС)* от 17 май 2006 г., сключено между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление. ***На 20 април 2011 г. Комисията внесе предложение (СОМ (2011)0226) за преразглеждане на текущата МФР за периода 2007–2013 г. въз основа на точки 21, 22 и 23 от МИС с цел да се посрещнат допълнителните непредвидени нужди от финансиране на проекта ITER за 2012 и 2013 г. чрез увеличаване на тавана на функция 1а. Това предложение следва да послужи като основа на споразумение между двете подразделения на бюджетния орган, което следва да бъде сключено чрез използването на всички средства, осигурени от МИС, и без преразпределения от Седмата рамкова програма за научни изследвания към Рамковата програма на Евратом;***

Изменение 4

**Предложение за решение
Съображение 16 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(16а) В МФР за периода 2014–2020 г. финансовите средства, предназначени за проекта ITER, следва да бъдат

определени за целия програмен период, така че всяко превишаване на разходите над дела на ЕС в размер на 6,6 милиарда евро за етапа на изграждане на ITER, който се планира да приключи през 2020 г., следва да бъде финансирано извън таваните на МФР („финансово обособяване“).

Изменение 5

Предложение за решение Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) С оглед извличането на взаимна полза е важно европейските научни изследвания да имат международно и световно измерение. Рамковата програма (2012—2013 г.) следва да е отворена за участието както на държави, които са сключили необходимите споразумения за тази цел, така и на организации от трети държави и на международни организации за научно сътрудничество — на равнище проекти и със съблюдаване на взаимната полза.

Изменение

(18) С оглед извличането на взаимна полза е важно европейските научни изследвания да имат международно и световно измерение. ***Следователно от една страна*** Рамковата програма (2012—2013 г.) следва да е отворена за участието както на държави, които са сключили необходимите споразумения за тази цел, така и на организации от трети държави и на международни организации за научно сътрудничество — на равнище проекти и със съблюдаване на взаимната полза. ***От друга страна, това означава също, че особено по отношение на проекта ITER международните партньори трябва да спазват напълно своите финансови задължения.***

Изменение 6

Предложение за решение Член 3 – параграф 1 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

Максималната сума за изпълнението на Рамковата програма (2012—2013 г.) е **2 560 270 000 EUR**. Тази сума е разпределена, както следва (в EUR):

Изменение

Максималната сума за изпълнението на Рамковата програма (2012—2013 г.) е **2 100 270 000 EUR**. Тази сума е разпределена, както следва (в EUR):

Изменение 7

Предложение за решение

Член 3 – параграф 1 – буква а) – тире 1

Текст, предложен от Комисията

– изследвания на енергията от термоядрен синтез **2 208 809 000**;

Изменение

– изследвания на енергията от термоядрен синтез **1 748 809 000**; **тези суми включват необходимите средства за продължаването на програма JET в Culham**;

Изменение 8

Предложение за решение

Член 3 – параграф 1 – буква а) – тире 2

Текст, предложен от Комисията

– термоядрен разпад и радиационна защита **118 245 000**;

Изменение

– термоядрен разпад, **и най-вече ядрена безопасност, подобряване на управлението на радиоактивните отпадъци** и радиационна защита **118 245 000**;

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.9.2011 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 19 -: 0 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Francesca Balzani, Reimer Böge, James Elles, Göran Färm, Eider Gardiazábal Rubial, Ivars Godmanis, Carl Haglund, Lucas Hartong, Jutta Haug, Monika Hohlmeier, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Anne E. Jensen, Sergej Kozlík, Jan Kozłowski, Giovanni La Via, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Angelika Werthmann
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jan Mulder
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Kinga Gál

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	6.10.2011 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 41 -: 6 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Christian Ehler, Ioan Enciu, Vicky Ford, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hélin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Michael Theurer, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Niki Tzavela, Marita Ulvskog, Владимир Уручев, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Antonio Cancian, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Werner Langen, Владко Тодоров Панайотов, Mario Pirillo, Catherine Trautmann
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Werner Schulz